

Udenrigsministeriet. København, den 27. oktober 2009.

- a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2009 afgives tilsagn på 250,0 mio. kr. i støtte til Afrikaprogram for Fred, fase 2.

Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2009 opførte bevilling på 3.833,0 mio. kr. under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika.

- b. *Baggrund*

Der har siden årtusindeskiftet været et væsentligt fald i væbnede konflikter og antallet af ofre for konflikter i Afrika. Omvendt er der sket en stigning i forfatningsstridige magtovertagelser og tilfælde af vold med direkte sammenhæng til afholdelse af valg. Siden dannelsen af den Afrikanske Union (AU) i 2002 er der udviklet et ambitiøst sæt af mekanismer og institutionelle arrangementer til fremme af fred og sikkerhed (den såkaldte sikkerhedsarkitektur). Sikkerhedsarkitekturen omfatter det Afrikanske Freds- og Sikkerhedsråd, den Afrikanske Reaktionsstyrke, som bygger på fem regionale styrker sammensat af militære, politimæssige og civile elementer, mæglingsinstitutionen Rådet af Vise, et konfliktvarslingssystem samt en samarbejdsaftale mellem AU og en række regionale afrikanske organisationer.

Samtidig med opbygningen af disse institutioner har AU indsat missioner i en række lande, ligesom AU og regionale afrikanske organisationer har interverneret i kriser over hele kontinentet. Der udestår dog stadig et stort arbejde, før de afrikanske institutioner er fuldt funktionsdygtige.

Der er tidligere ved Finansudvalgets tiltrædelse ydet bistand til programmets første fase, som udover støtte til AU omfattede støtte til tre regionale organisationer (Akt 156 24/5 2004).

Projektbeskrivelse

Programmets formål er at fremme fred og sikkerhed, som et væsentligt grundlag for fremme af social og økonomisk bæredygtig udvikling i Afrika, gennem styrkelse af udvalgte afrikanske organisationers evne til at lede konfliktforebyggende arbejde og mæglingsbestrebelse i Afrika.

Konkret ydes der under programmet støtte til udvalgte afrikanske kontinentale og regionale organisationers arbejde inden for især konfliktforebyggelse og mægling. Desuden ydes der støtte til en generel styrkelse af organisationernes kapacitet. Programmet er baseret på de enkelte organisationers strategiske planer.

Programmet omfatter seks partnere: Den Afrikanske Union (AU), FN's Økonomiske Kommission for Afrika (UNECA), den Økonomiske Sammenslutning af Vestafrikanske Stater (ECOWAS), Kofi Annan Træningscenteret (KAIPTC), den Mellemstatlige Organisation for Udvikling (IGAD) og Koordinationsmekanismen for den Østafrikanske Reaktionsstyrke (EASBRICOM).

AU-komponenten omfatter støtte til styrkelse og effektivisering af Freds- og Sikkerhedsrådet, Rådet af Vise og det kontinentale konfliktvarslingssystem samt til inddragelse af civilsamfundet i AU's sik-

kerhedsarbejde. Der ydes desuden støtte til konkrete konfliktforebyggende aktiviteter, bl.a. gennem missioner og AU's liaison- og feltkontorer, og til udvikling af en strategisk tilgang til postkonflikt aktiviteter. Som led i konfliktforebyggelsesarbejdet indgår endvidere støtte til fremme af god regeringsførelse med vægt på demokratiske valg og anti-korruption. Også AU's arbejde for at inddrage kønshensyn og kvinders rolle i konfliktforebyggelse er omfattet af støtten.

UNECA-komponenten bidrager til, at UNECA kan levere relevant og rettidig teknisk bistand i form af konkret rådgivning og statistiske data særligt vedrørende god regeringsførelse og kvinders forhold til AU og de regionale organisationer.

ECOWAS-komponenten omfatter støtte til konkrete konfliktforebyggende aktiviteter i Vestafrika gennem opbygning af en mæglingsenhed og til gennemførelse af aktuelle mæglingsindsatser. Desuden støttes udbygning og drift af det vestafrikanske konfliktvarslingssystem i samarbejde med et vestafrikansk civilsamfundsnetværk. Endvidere støttes ECOWAS' arbejde for at fremme demokratisk kontrol af sikkerhedssektoren. Endelig støttes ECOWAS' overvågning af valg i Vestafrika. Inddragelse af kønshensyn i konfliktforebyggelse indgår ligeledes i denne komponent.

KAIPTC-komponenten bidrager med generel støtte til institutionens aktiviteter i forbindelse med træning af civile og politi forud for fredsmissioner og anvendelsesorienteret forskning inden for fred og sikkerhed.

IGAD-komponenten omfatter støtte til styrkelse af det østafrikanske konfliktvarslingssystem og konkrete mæglingsindsatser med hovedvægt på Somalia og Sudan. Desuden indgår støtte til medlemslandenes samarbejde om sikkerhed omkring fælles grænser. Endelig støttes inddragelse af kønshensyn og god regeringsførelse som tværgående hensyn i organisationens arbejde med fred og sikkerhed.

EASBRICOM-komponenten omfatter støtte til opbygningen af civile og politimæssige elementer af den østafrikanske reaktionsstyrke, herunder for en stor del træning af politifolk før udsendelse til fredsmissioner.

Programgennemførelse omfatter udgifter til ekstern rådgivning og monitorering samt en midtvejs gennemgang af det samlede program.

Budget

Det samlede budget andrager 250,0 mio. kr. fordelt på følgende poster:

AU	90,5 mio. kr.
UNECA	8,0 mio. kr.
ECOWAS	60,1 mio. kr.
KAIPTC	25,0 mio. kr.
IGAD	42,5 mio. kr.
EASBRICOM	9,9 mio. kr.
Programgennemførelse (rådgivning, monitorering mv.)	14,0 mio. kr.
<u>I alt</u>	<u>250,0 mio. kr.</u>

Tilsagnet vil blive afholdt med 250,0 mio. kr. under § 06.32.01.23. Øvrige indsatser i Afrika. Tilsagnet vil blive udbetalt i årene 2010-2013.

Væsentlige risikoelementer

Der kan være risiko for, at organisationerne ikke tilstrækkeligt hurtigt får etableret solide og resultatorienterede administrative systemer. Risikoen søges imødegået gennem støtte til kapacitetsopbygning. Den politiske vilje kan blive for svag eller splittet til at fastholde en overordnet set positiv udvikling i samarbejdet om fred og sikkerhed. Der kan være risiko for, at et indflydelsesrigt land gennemtvinger egen dagsorden eller på et væsentligt område undsiger konsensus i AU eller en regional organisation.

Politiske kriser forventes ikke at hindre programmets gennemførelse, men vil kunne begrænse resultaterne.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, da der er tale om en rammebevilling, hvor totaludgiften overstiger 33 mio. kr.
- d. Forslaget er tiltrådt af Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2009 afgives tilsagn på 250,0 mio. kr. i støtte til Afrikaprogram for Fred, fase 2.
Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2009 opførte bevilling på 3.833,0 mio. kr. under § 06.32.01. Udviklingslande i Afrika.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 27. oktober 2009

ULLA TØRNÆS

Til Finansudvalget.